

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 902. Disputatio votorum quid sit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

trimonio irritari posse à marito, ut levitati & inconstantia mulierum in voto consulatur, valde probabiliter teneant Sotus Sanch. & alii apud Castrop. *l. c. p. 6. n. 1.* Videntur tamen sentire probabilius Nav. *in sum. c. 12. n. 64.* Valent. *2. 2. d. 88. d. 6. q. 6. p. 6.* Azor. *l. c. c. 17. q. 12.* Less. *l. c. n. 89.* Suar. *L. 6. c. 4. n. 2.* Laym. *l. c. c. 5. n. 12.* Ponc. *L. 10. de mar. c. 17. n. 3.* Bonac. & alii quos citat & sequitur Castrop. *l. c. n. 2.* maritum posse irritare sola vota uxoris, quæ usui matrimonii, educationi prolis & gubernationi domesticæ præjudicant; ex ea ratione, quòd neque ex natura rei; neque ex jure positivo efficaciter colligatur, uxorem subditam esse viro in actionibus personalibus, quæ illi usui, educationi, gubernationi non præjudicant. Secundum quam sententiam maritus directe non potest irritare vota uxoris de operibus præceptis, audiendo facto, jejunio &c. posse tamen si sic exigat gubernatio domestica illorum votorum executionem suspendere, præcipiendo opera incompossibilia ut Less. Suar. *LL. cit.* Castrop. *l. c. n. 4.* quòd attinet votum castitatis, posse illud emissum ab uxore absque viri consensu etiam ante consummationem matrimonii; quin & emissum de licentia mariti irritari sequitur ex sententia Sanch. & aliorum, ut videre est apud Castrop. *n. 5.* Contrarium secundum suam sententiam Castrop. nimirum non esse irritabile quatenus continet obligationem non petendi debitum & abstinendi à delectationibus venereis; cum secundum hæc partem non præjudicat marito, quæ tamen obligatio etiam cessabit pro tunc, quando maritus agere ferret, semper se debere petere & ita minuatur amor, excitaretur discordia, ut cum Laym. *l. c. c. 7. n. 16.* Castrop. *cit. n. 5. in fine* quatenus verò continet obligationem reddendi debitum, non eget irritatione; cum ad hunc effectum propter præjudicium mariti extendi nequeat. Dum verò mutuo consensu uterque conjux vovet castitatem, non posse illos sibi vota irritare & ad pristinum statum redire de communi sententia DD. negat Castrop. *n. 6.* citatis quam plurimis, quem vide, quòd spectat ad votum castitatis & religionis implendum pro tempore matrimonii soluti, etsi in sententia Sanch. irritari possint à marito, eò quòd dominus sit voluntatis uxoris, rectius tamen sentit Castrop. *n. 8.* contrarium, ex eo, quòd neque executio, neque obligatio illius præjudicium aliquod afferat marito, de votis factis ante contractum matrimonii & tempore divortii dictum est supra. De voto religionis emissio à conjuge dicendum, illud irritationi obnoxium non esse in omnibus casibus, in quibus impleri potest, altero conjuge invito, quia ei tunc non præjudicat, cum executione hujus voti separentur conjuges à mutua cohabitatione & obligatione reddendi debitum. Ita Sanch. *L. 9. de mat. d. 40. n. 21.* & *L. 4. sum. c. 34. n. 16.* Less. *l. c. n. 94.* & Gl. Castrop. *n. 7.*

2. Resp. secundò: uxor ea solum mariti vota irritare potest, quæ sibi præjudicant; cum vir subijci non possit uxori quòd ad voluntatem, sed solum quòd ad materiam voto promissam. Suar. *L. 6. de voto c. 4. à n. 8.* Sanch. *cit. c. 34. n. 20.* Less. *l. c. n. 98.* Ponc. *de mat. L. 10. c. 17. §. 2. n. 18.* Castrop. *n. 9.* Sic irritare potest votum longæ peregrinationis (excepta peregrinatione Jerosolomytana in subsidium terræ sanctæ;) immoderatæ abstinentiæ, nimiarum precum & similibus, quia obstant mutua cohabitationi, & obligationi reddendi debitum. Sanch. *n. 21.* Suar. Less. Castrop. *LL. cit.* de voto mariti non petendi debitum, quòd ab uxore irritari possit, affir-

mant Laym. *l. c. c. 7. n. 16.* & alii, eò quòd hac ratione uxor cogatur semper petere debitum, quòd nimis onerosum & verecundiæ mulierum contrarium, Negant è contra Sanch. *l. c. n. 27.* Less. *n. 99.* Ponc. *n. 18.* Castrop. *l. c. n. 10.* eò quòd obligatio mariti ad non petendum debitum non cedat in præjudicium uxoris; cum non retrahat eam à petitione, sed potius sit occasio liberius petendi, dum scit meritum impeditum esse ad petendum; sed neque ut contra alios Castrop. in hoc casu maritus necesse habet, se aliquoties offerre uxori paratum ad reddendum, ut sic tollatur verecundiæ; cum uxor ad talem oblationem actualem maritum obligare nequeat, sed sufficiat ut se offerat ad reddendum, quamprimum minimo indicio suæ voluntatis petit. Ad oblationem verò habitualement quòd spectat, maritus semper debeat esse paratus. De cætero votum continentia vel non petendi debitum emissum absque alterius conjugis beneplacito regulariter illicitum & indiscretum esse, tum quia id alteri molestum, tum præcipue ob periculum violationis, notat cum Lessio & aliis Castrop. *n. 11.*

Quest. 901. An & qualiter domini irritare possint vota servorum.

Resp. præter ea, quæ de hoc quoque dicta sunt supra, ea sola servorum vota irritare potest dominus, quæ suo obsequio & servitio præjudicant. Suar. *l. 6. c. 3. à n. 1.* Less. *n. 86.* Azor. *l. c. c. 17. q. 9.* Castrop. *l. c. p. 5. n. 1.* Sic irritare nequit eorum vota de rebus præceptis v.g. audiendi missam, communicandi, jejunandi; quia non sunt de materia dominis subiecta quamvis & hæc vota ab iis impediti & suspendi possint præcipiendo servis eo tempore alia opera cum observatione votorum incompossibilia, multoque minus irritare potest vota eorum spectantia ad consilium v.g. moderata jejunia, orationes & quidem votum castitatis nequidem suspendere potest, quippe cujus observatio præjudicare nequit obsequiis domino debitis. Idemque est de votis realibus, si forte servi habeant bona aliqua propria. Sed neque domini seu heri vota famulorum, qui iis operas suas ex contractu locarunt, alia irritare vel suspendere possunt, quàm quæ obligationi ab iis contractæ præjudicant. Obligatio siquidem justitiæ alteri obligationi voluntariæ prævalere debet. Suar. *l. c. n. 6.* Sanch. *l. 4. de voto c. 24. n. 24.* Castrop. *l. c. n. 3.*

Quest. 902. Dispensatio votorum quid sit.

Resp. Dispensatio votorum est ablatio seu remissio totalis obligationis eorum ob justam & rationabilem causam nomine dei facta ab habente spiritualement jurisdictionem in voventem. Dicitur primò: *ablatio* quòd est loco generis, convenit enim in eo cum irritatione. Dicitur secundò: *totalis ablationis*: in quo differt à commutatione, cum hæc non tollatur omnis obligatio, sed obligationi priori surrogatur alia obligatio. Dicitur tertio: *ob justam & rationabilem causam*: Siquidem dispensatio hæc facta à quocunque, etiam à Pontifice sine causa justa & rationabili est illicita & invalida, cum fiat nomine Dei; is autem nullatenus censendus sit consentire in relaxationem debiti sibi sine causa factam; utpote quæ foret irrationabilis, & rectæ gubernationi Ecclesiæ non consentanea. Ita ut Castrop. *tr. 15. d. 2. p. 9. n. 3.* Theologi omnes cum D. Th. *2. 2. q. 88. a. 12. ad 2.* & Juristæ cum Gl. *in c. non est. v. o. adimplere h. t.* Dum autem petens & concedens dispensationem bona fide

existimant esse legitimam causam dispensandi, quæ tamen à parte rei non fuit, valere dispensationem, nec dispensatum teneri, deprehensâ nullitate causæ, redire ad suum votum, satis probabiliter tenent Less. *L. 2. c. 40. n. 119.* Sanch. *l. c. L. 4. c. 44. n. 10.* ex ea ratione, quòd videatur æquitati consonum ad sedandos scrupulos, & pacandas conscientias, rectamque Ecclesiæ gubernationem, ut Deus remissionem suo nomine bona fide factam approbet, & confirmet. contrarium tamen veriùs censente Castrop. *l. c. n. 4.* ob rationem directè contrariam, nimirum id non esse necessarium ad sedandas conscientias, sed sufficiat ad hoc, quod præsumatur justa causa, quoties dispensatio conceditur ex causa, quæ creditur legitima, imò ex causa, quæ dubia est, quâ præsumptione stante dispensatus sit tutus. quòd verò detecta nullitate causæ dispensationis, id non requiritur ad rectam Ecclesiæ gubernationem, neque ad sedandas conscientias expediat, sed potiùs expediat contrarium, ne Deus censetur favere errori. Dicitur quartò: *ab habente spiritualem jurisdictionem in voventem.* quia hæc relaxatio, seu dispensatio est actus jurisdictionis ecclesiasticæ spiritualis à Christo concessæ Petro, ejusque successoribus, Matth. 16. illis verbis: quodcumque solveris super terram, erit solutum & in cælis. quæ verba propter generalitatem suam extendunt SS. PP. non tantùm ad vincula culpæ, & pœnæ, sed ad quodcumque vinculum, quale est voti, & juramenti, quod quandoque ad salutem animarum, rectamque Ecclesiæ gubernationem convenit solvi, neque hæc potestas dispensandi est potestas Ordinis; cum nullus Ordo ad hoc ministerium sit deputatus: sed jurisdictionis externæ spiritualis ecclesiasticæ, adeoque non competit nisi personis ecclesiasticis habentibus subditos, eosdemque gubernantibus, ita Less. *l. c. n. 114. & 115.* Sanch. *L. 4. Sum. c. 37. à n. 16.* Ponc. *de mat. L. 8. c. 4. à n. 3.* Castrop. *n. 2.*

Quæst. 903. Causæ sufficientes ad dispensationem quænam sint?

Resp. Primò in genere: sunt eæ, quæ obstant executioni voti; cum enim obligatio exequendi votum cedere debeat in honorem DEI, & utilitatem voventis, censendus non est illius remissioni Deus consentire, nisi adsit causa hanc obligationem impediens, ut cum D. Thom. *l. c.* & communi Castrop. *l. c. n. 5.* sumuntur autem hæc causæ partim ex modo vovendi; quia emissum temerè sine sufficiente deliberatione, & voluntario. partim ex materia voti non placente Deo. Sic itaque quod attinet modum vovendi causam sufficientem dispensandi præbet defectus maturæ deliberationis, & plenæ libertatis, undecumque is oritur, Sanch. *l. c. c. 45. n. 29.* relatis pluribus aliis, Castrop. *l. c. n. 7.* an verò dum in observatione voti emissi temerè, & sine sufficiente deliberatione non sentitur gravis difficultas, neque præbetur periculum violandi illud, quod utrumque aliàs ex tali indeliberatione oriri solet, talis defectus deliberationis, & inde secutæ plenæ libertatis sit adhuc causa sufficiens dispensandi, non ita convenit inter AA. negant Valent. 2. 2. *d. 6. q. 6. p. 7. in fine.* Suar. *L. 6. de voto c. 17. n. 14.* dum ita expressè ait: licet votum fuerit temerè factum, si tamen non nocet, sed potiùs utile invenitur, non erit illa sufficiens causa tollendi votum, estque ratio hujus lenitentiæ, quòd cessante gravi difficultate exequendi, & periculo violandi illud, *R. P. Lehr. jur. Can. Lib. III.*

nulla adsit causa obstandi illius executioni. affirmant è contra, esse adhuc sufficientem causam non obstante illa facilitate in servando voto, & carentia periculi violationis. Castrop. *l. c.* citatis pluribus aliis ex ea ratione, quòd DD. æquè pro sufficiente causa assignent facilitatem in vovendo, & perfectæ libertatis defectu, ac assignant difficultatem in exequendo voto, & periculum violationis, quòdque per se defectus ille libertatis obstat, dum votum emittitur, etsi postea non obstat, cum hoc sit per accidens. quamvis Castrop. *l. c.* cum Suar. *l. c. n. 8.* Sanch. *l. c. n. 28.* notent defectum plenæ libertatis non semper, sed rarò præbere causam ad absolutè relaxandum votum absque ulla commutatione, ac proinde prudentis arbitrio spectatâ voti gravitate, & causâ, ex qua oritur ille defectus libertatis, desuper judicandum. unde

2. Resp. Secundo in specie: in voto emissio in pupillari ætate ob defectum plenæ libertatis à jure præsumptum, dispensari potest absque ulla commutatione: præsumendum enim est de benignitate divina non tam rigidè obligationem in tenera ætate susceptam ab eo acceptatam, quin Pontifici, aliisque Prælati remiserit illius liberam solutionem. Castrop. *l. c. n. 8.* cum Sanch. *l. c. n. 30.* his non obstante, ut iidem, quòd Papa *in c. 2. h. r.* in voto peregrinationis Hierosolymitanæ emissio à constituto in tenera ætate dispensaverit impositâ gravi commutatione; cum id fecerit non ex necessitate, sed ex convenientia, ne videretur recedere à stylo tunc usitato admittendi commutationem. sic metus mortis incussus ad extorquendum votum, adeoque injustus, etiam levis causam sufficientem præbet integrè dispensandi, ut tradit Sanch. *l. c. n. 32.* Castrop. *n. 9.* conceptus tamen ex infirmitate, naufragio aliave causa ad extorquendum votum non apposita, regulariter non est causa sufficiens dispensandi, nisi aliquando ob nimium affectum vitam conservandi, vel etiam irâ, tristitiâ, aliave passione concitatus vovens in vovendo fuerit præceptus, in quo tamen casu opus esse aliquâ commutatione censet Castrop. *l. c.* Item error circa causam impulsivam, ejusve cessationem, quia minuit voluntarium, est causa dispensandi, non quidem absolutè, sed additâ commutatione aliqua. Sanch. *cit. c. 45. n. 33. & 34.* Castrop. *n. 10.* Arg. 1. *magna h. r.* Item dubium de intentione sese obligandi, saltem admixta commutatione. Sanch. *n. 39.* Castrop. *n. 11.*

3. Resp. Tertio: causæ sufficientes dispensandi desumptæ ex materia voti, sunt ferè sequentes. prima, si votum spectata communi hominum fragilitate, vel speciali dispositione voventis, sit occasio facilis ruinæ, v. g. votum nunquam peccandi mortaliter, non petendi debitum in conjugatis Sanch. *c. 45. n. 40.* Less. *l. c. c. 8. n. 5.* Castrop. *n. 12.* secunda gravis in exequendo voto difficultas non satis prævisa, quia in eo casu executio non est satis voluntaria, adjunctumque est periculum violandi votum, Suar. *l. c. c. 17. n. 12.* Sanch. *de mat. L. 8. d. 20. n. 18. & 22.* Castrop. *n. 13.* Tertio dubium, num votum sit impeditivum majoris boni; cum stante hoc dubio, incertum, num votum sit gratum DEO. Suar. *l. c. n. 10.* Sanch. *L. 4. Sum. c. 35. n. 36. & 37.* Castrop. *n. 14.* Idem dicentes, si ex dispensatione speraretur etiam sub dubio major voventis utilitas. Quartò impeditio boni communis, ut si judicaretur matrimonium expedire ad sedandam discordiam, stabilendamque pacem alicujus provincie, vel civitatis, possit